

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Pesamezni listi dobe se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, napačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se našane enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabito na naročevanje.

Koncem leta vabimo uljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1896 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrt leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Shod poslancev — Slovensko društvo.

Velevažen dan je bil v političnem oziru za nas štajarske Slovence nedelja, dne 22. decembra t. l. Zbrali so se vsi naši državni in deželni poslanci v mariborski čitalnici. Po dve uri trajajočem posvetovanju so le-ti sklenili enoglasno: Pri sedanjih razmerah slovenskim poslancem ni mogoče, vrniti se v deželni zbor štajarski. Ta odločilni sklep se utemelji s spomenico, ki se izroči c. kr. namestništvu v Gradcu. V njej se navedejo vse zahteve štajarskih Slovencev. Od odgovora vladinega bode zavisno nadalješnje postopanje naših poslancev.

Sledil je občni zbor političnega »Slovenskega društva«. Vlado je zastopal g. Jož. Pihler. Vsprejele so se sledeče resolucije:

1. Odboru se naloži, društvenino pobirati ali po čekih ali po poverjenikih, zlasti pa ob priliki občnih zborov.

2. Sklep državnih in deželnih poslancev, da pri sedanjih razmerah ne pojdejo v deželni zbor štajarski, odobruje se soglasno z živio-klici.

3. Izraža se želja, da vsi državni poslanci slovenski vedno solidarno (skupno) postopajo brez ozira na razne klube, v katerih se nahajajo ter zlasti ob priliki obravnav zastran nove nagodbe z Ogersko odločno poudarjajo občne potrebe vsega slovenskega naroda. Sedanjim poslancem izraža se iskrena zahvala in popolno zaupanje.

4. Kot glasilo političnega »Slovenskega društva« veljajo zanaprej »Slovenski Gospodar«, »Domovina« in »Südsteirische Post«. Gospodom urednikom ovih listov se izraža iskrena zahvala za dosedanje podporo.

5. Novo predsedništvo in odbor je izvoljen vskli-koma in sicer p. n. gospodje: Dr. Ladoslav Gregorec, predsednik; Dr. Fr. Radaj, podpredsednik, Franc Robič, blagajnik; Dragotin Hribar, tajnik; Dr. Ivan Križanič,

Dr. Ivan Mlakar, Dr. Jernej Glančnik, Dr. Fr. Jurtela, Dr. Ivan Dečko, Dr. Jos. Sernec, odborniki; Fr. Korosec, Lovro Baš, Dr. Ivan Glaser, namestniki.

S trikratnim živio-klicem na svetlega cesarja se je skončal ta važni občni zbor »Slovenskega društva«. Bog blagoslovi njegovo delovanje!

Pogodba z Ogersko, Badeni in Jugoslovani.

(Govor poslanca dr. L. Gregorčca v državnem zboru dne 20. dec.)

I. Sprva nisem nameraval udeleževati se pri današnji razpravi. Ako pa vendar besedo povzamem, storim to glede na oni govor, katerega je imel Nj. ekselenca gospod ministerski predsednik dne 10. dec. v tej visoki zbornici. Zlasti hočem tukaj presojevati dve njegovi izjavi. Prva izjava se tiče bližnje pogodbe z Ogersko, druga pa se tiče narodnih teženj Jugoslovancov in postopanja vlade proti njim. Prva izjava se glasi po stenografičnem zapisniku tako-le:

»Kar se najprej tiče vprašanja o ponovljenju pogodbe z ono državno polovico, tako nikomur ne odrekamo pravice, staviti tostranske gospodarske koristi po mogočnosti v prvo vrsto. Te koristi odločno opazovati in krepko zastopati, bode samoumevno prva naloga vlade. Vendar pa nikdar in nikoli vlada ne sme pripustiti ali dati veljati stališča, ki načelno odklanja ali naravnost sovraži pogodbo, katera je izredno potrebna za državo«.

Gospoda moja! Kar mi pri razdelitvi našega cesarstva v dva dela zdaj obžalujemo, to je nasledek 160letne centralistične in absolutistične politike, bodisi ustavne, bodisi neustavne. Ko bi habsburška sporočila in način vladanja cesarja Karola VI. obdržali, tedaj danes ne bi imeli dualizma, ne bi imeli državnopravnih vprašanj in bržčas tudi ne narodnostnega prepira, ampak krona, dežele in narodi bi se bili dogovorili in imeli bi eno edino državo po izgledu Švice. Toda prišlo je drugače. Ponemčujoči centralizem je ta naravni razvitek, kakor se mi vidi, za vedno uničil, in ker je čutil svojo onemoglost, vso državo ukloniti pod svoj jarem, zato je prepustil vshodni del države madjarskemu centralizmu; pri tem pa je bil takó nepreviden, da je tudi prepustil Ogerski gospodarske koristi ostale mu zapadne državne polovice. In to je ravno, kar danes najbolj obžalujemo, ne da se je pogodba z Ogersko sklenila, ampak da se je takšna pogodba sklenila, kakoršno zdaj imamo, kakoršna se je dvakrat obnovila.

Tega pregreška ne smemo zopet napraviti. Ne smemo se dati od Madjarov preplašiti, kakor pred desetimi leti. Takrat sem bral v nekem saljivem listu besede, kakor da bi rekel ošabni Arpadovič (Madjar)